

Dato: 23. august 2019

Verner Sand Kirk
Michel Klos

Ref.nr.: D18-10255

Opholdskravet kan ikke begrundes i misbrug af dagpengesystemet

Dette notat viser:

- At antallet af tredjelandsborgere, der er i beskæftigelse i Danmark, er steget med lidt over 60 procent fra 2010 til 2018. I samme periode er der 35 procent *færre* tredjelandsborgere, der modtager dagpenge.
- At antallet af EU-/EØS-borgere, der modtager danske dagpenge, til sammenligning er *steget* med 140 procent i samme periode.
- Derfor var der ikke belæg for argumentationen, da den tidligere VLAK-regering og Dansk Folkeparti begrundede et opholdskrav i dagpengesystemet med, at personer, der kommer fra tredjelande, misbruger dagpengesystemet. Et stigende forbrug af dagpenge synes snarere at forekomme blandt borgere fra EU-/EØS-lande.

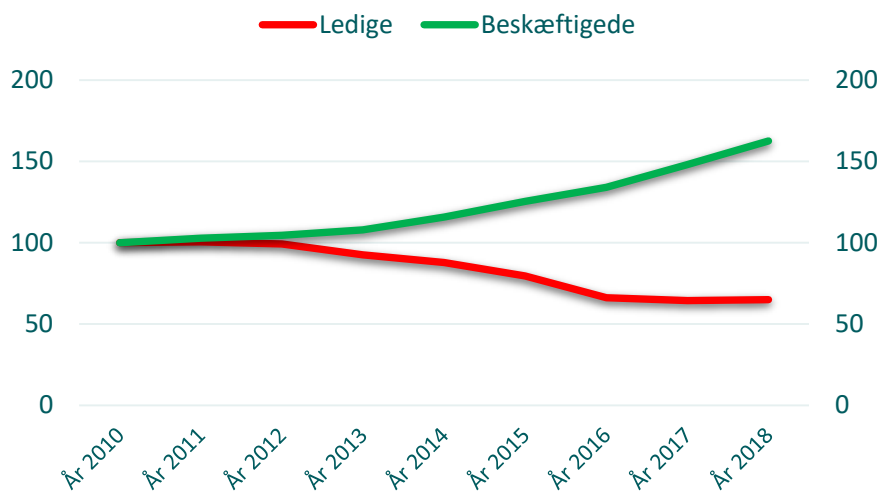
Den tidligere VLAK-regeringen og Dansk Folkeparti indførte et opholdskrav for ret til dagpenge. Opholdskravet skal gøre det sværere for personer fra tredjelande at få ret til dagpenge. Argumentationen for opholdskravet har blandt andet været, at der forekommer et misbrug af dagpengesystemet blandt mennesker, der er kommet hertil fra de såkaldte tredjelande. Også selv om de allerede i dag skal have haft fuldtidsarbejde og betalt a-kassebidrag i et år.

Flere tredjelandsborgere er i beskæftigelse, færre på dagpenge

Forestillingen om, at dagpengesystemet misbruges af folk fra tredjelande, er imidlertid i direkte modstrid med, hvad tallene for antal beskæftigede og antal dagpengemodtagere viser.

Som Figur 1 viser, er antallet af tredjelandsborgere, der er i beskæftigelse i Danmark, steget ganske betragteligt. Faktisk med lidt over 60 procent fra 2010 til 2018. I samme periode er der ikke tilsvarende blevet *flere* dagpengemodtagere fra tredjelande, men derimod 35 procent *færre*.

Figur 1: Borgere fra 3. lande som er ledige eller i beskæftigelse i Danmark - 2010=indeks 100

Kilde: Jobindsats.dk

Antallet af tredjelandsborgere, der får offentlige ydelser (kontanthjælp, starthjælp, integrationsydelse m.v.) er til gengæld væsentligt højere i 2018 i forhold til 2010 (se bilag). Det skyldes især flygtninge, der ikke har haft beskæftigelse nok til overhovedet at blive dagpengeberettigede.

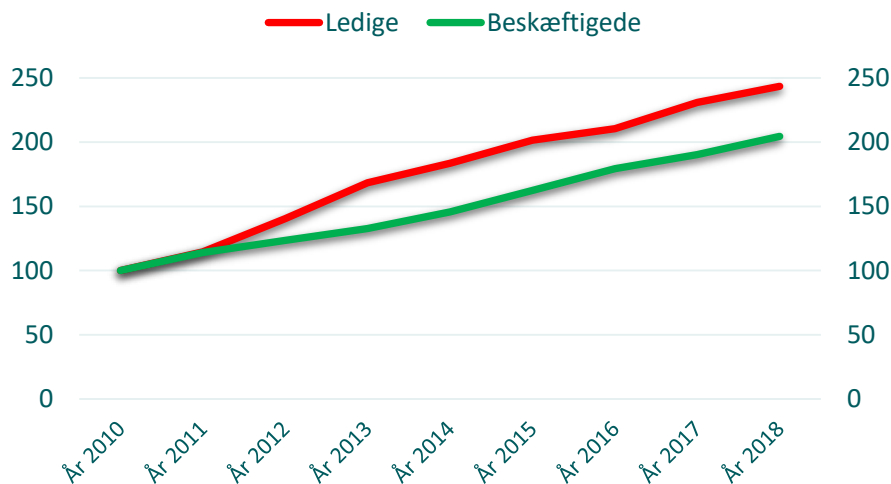
Men for de tredjelandsborgere, der er blevet dagpengeberettigede, gælder, at de endda i stigende udstrækning fastholder deres beskæftigelse – og altså ikke har en adfærd, der belaster dagpengesystemet. Det skyldes formentlig, at mange af dem er højt kvalificeret arbejdskraft, som Danmark har ønsket at tiltrække, eller udlændinge, der har giftet sig med en dansker og derfor er flyttet til Danmark og har fundet et arbejde.

Ledigheden for EU-/EØS-borgere er steget mere end beskæftigelsen

EU-/EØS-borgere har i modsætning til tredjelandsborgere ret til at rejse til Danmark for at arbejde, og de kan efter kun cirka to måneders beskæftigelse opnå dagpengeret.

Som det ses i Figur 2 er der fra 2010 til 2018 kommet dobbelt så mange EU-/EØS-borgere i arbejde i Danmark. Men hvor antallet af dagpengeledige tredjelandsborgere er faldet, så er antallet af ledige EU-/EØS-borgere steget med 140 procent. Dagpengeledigheden for gruppen er altså steget mere end beskæftigelsen. Et stigende forbrug af dagpenge synes altså snarere at forekomme blandt borgere fra EU-/EØS-lande.

Figur 2: Borgere fra EU (minus Norden og Danmark) som er ledige eller i beskæftigelse i Danmark - 2010=indeks 100

Kilde: Jobindsats.dk

Konklusion: Opholdskravet er unødvendigt

Dette notat viser, at VLAK-regeringens og Dansk Folkepartis "misbrugs-argument" for et opholdskrav ikke har hold i virkeligheden, og at opholdskravet dermed er unødvendigt. Tværtimod bidrager det stigende antal beskæftigede tredjelandsborgere til det danske samfund ved at arbejde, betale skat og være medlem af en a-kasse.

Bilag: Tallene bag analysen

Tabel 1: Udenlandsk arbejdskraft. Udenlandske statsborgere med lønindkomst i Danmark

Antal fuldtidspersoner	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Udvikling fra 2010 til 2018
Udenlandske statsborgere i alt	126.623	135.139	140.537	147.172	158.603	173.109	187.176	200.405	215.754	70%
Nordiske lande i alt	23.624	23.076	22.323	22.271	22.814	23.583	24.127	24.488	25.107	6%
EU/EØS/EFTA uden Norden i alt	55.318	63.028	68.383	73.475	80.578	89.765	99.134	105.305	113.124	104%
3. lande og statsløse i alt	47.681	49.035	49.831	51.426	55.211	59.761	63.915	70.613	77.522	63%

Kilde: Jobindsats.dk

Tabel 2: Modtagere af a-dagpenge fordelt på statsborgerskab

Antal fuldtidspersoner	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Udvikling fra 2010 til 2018
Udenlandske statsborgere i alt	10.974	11.418	12.084	12.339	12.415	12.271	11.448	11.894	12.262	12%
Nordiske lande i alt	1.021	1.014	1.035	979	958	899	783	772	747	-27%
EU/EØS/EFTA uden Norden i alt	2.827	3.238	3.969	4.759	5.190	5.697	5.947	6.530	6.883	143%
3. lande og statsløse i alt	7.127	7.166	7.080	6.602	6.267	5.675	4.718	4.592	4.632	-35%

Kilde: Jobindsats.dk

Tabel 3: Udenlandsk arbejdskraft. Udenlandske statsborgere med lønindkomst i Danmark. År 2010=indeks 100

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Udenlandske statsborgere i alt	100	107	111	116	125	137	148	158	170
Nordiske lande i alt	100	98	94	94	97	100	102	104	106
EU/EØS/EFTA uden Norden i alt	100	114	124	133	146	162	179	190	204
3. lande og statsløse i alt	100	103	105	108	116	125	134	148	163

Tabel 4: Modtagere af a-dagpenge fordelt på statsborgerskab. År 2010=indeks 100

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Udenlandske statsborgere i alt	100	104	110	112	113	112	104	108	112
Nordiske lande i alt	100	99	101	96	94	88	77	76	73
EU/EØS/EFTA uden Norden i alt	100	115	140	168	184	202	210	231	243
3. lande og statsløse i alt	100	101	99	93	88	80	66	64	65

Tabel 5: Modtagere af kontanthjælp* fordelt på statsborgerskab

Antal fuldtidspersoner	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Udenlandske statsborgere i alt	23.430	24.202	26.286	29.114	32.372	38.602	45.120	40.990	34.182
Nordiske lande i alt	1.237	1.267	1.365	1.459	1.490	1.512	1.513	1.343	1.248
EU/EØS/EFTA uden Norden i alt	2.726	2.835	3.116	3.489	3.543	3.488	3.513	3.154	2.819
3. lande og statsløse i alt	19.467	20.100	21.805	24.167	27.339	33.602	40.094	36.493	30.116

Kilde: Jobindsats.dk / Note*: Kontanthjælp er inkl. uddannelseshjælp og integrationsydelse

Tabel 6: Modtagere af kontanthjælp mv. fordelt på statsborgerskab. År 2010=indeks 100

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Udenlandske statsborgere i alt	100	103	112	124	138	165	193	175	146
Nordiske lande i alt	100	102	110	118	120	122	122	109	101
EU/EØS/EFTA uden Norden i alt	100	104	114	128	130	128	129	116	103
3. lande og statsløse i alt	100	103	112	124	140	173	206	187	155